

С. В. Подлесний,

Ю. О. Єрфорт

ТЕОРЕТИЧНА МЕХАНІКА

ДИНАМІКА

Самостійна та індивідуальна
робота студентів

Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія (ДДМА)

**С. В. Подлесний,
Ю. О. Єрфорт**

**ТЕОРЕТИЧНА МЕХАНІКА
ДИНАМІКА**

Самостійна та індивідуальна робота студентів

**Навчальний посібник
для студентів технічних спеціальностей**

Затверджено
на засіданні вченої ради
Протокол № 8 від 27 квітня 2017

Краматорськ
ДДМА
2017

Рецензенти:

Румянцев А. О., д-р техн. наук, професор;

Кузнецов М. М., канд. техн. наук, доцент, в. о. декана механічного факультету Донбаської національної академії будівництва та архітектури.

Подлесний С. В.

П 44 Теоретична механіка. Динаміка. Самостійна та індивідуальна робота студентів : навчальний посібник для студентів технічних спеціальностей / С. В. Подлесний, Ю. О. Єрфорт. – Краматорськ : ДДМА, 2017. – 367 с.

ISBN 978-966-379-794-6.

Навчальний посібник містить стислі відомості з теорії й методики. Детально розібрано приклади розв'язання задач за основними темами з розділу теоретичної механіки «Динаміка» для розвитку й поглиблення знань, умінь і навичок студентів технічних спеціальностей. Наведено завдання для самостійної роботи зі схемами, а також указівками для розв'язання задач. Для самоконтролю підготовки студентів з теоретичного матеріалу передбачено тестові завдання. Посібник призначений як для аудиторної, так і для самостійної роботи.

УДК 531.2

ББК 22.21

© С. В. Подлесний,
Ю. О. Єрфорт, 2017
© ДДМА, 2017

ISBN 978-966-379-794-6

ЗМІСТ

Вступ	5
1 Динаміка точки	7
1.1 Стислі теоретичні відомості.....	7
1.2 Тестові завдання для самоперевірки підготовки з теоретичного матеріалу	11
1.3 Методичні вказівки і приклади розв'язання задач	13
1.3.1 Послідовність розв'язання прямої задачі	16
1.3.2 Послідовність розв'язання оберненої задачі	21
1.3.2.1 Прямолінійний рух матеріальної точки під дією постійної сили	22
1.3.2.2 Прямолінійний рух матеріальної точки під дією сили, що змінюється з часом	24
1.3.2.3 Прямолінійний рух матеріальної точки тобто $F_x(x)$ під дією сили, яка залежить від положення точки	26
1.3.2.4 Прямолінійний рух матеріальної точки під дією сили, яка залежить від швидкості точки	29
1.4 Індивідуальні завдання з алгоритмом розв'язання задач	36
1.4.1 Задачі базового рівня складності (E, D)	36
1.4.2 Задачі підвищеного рівня складності (C)	42
1.4.3 Задачі високого рівня складності (A, B).....	49
1.5 Тестові завдання для самоконтролю знань розв'язання задач і пояснення до вирішення тестів	58
1.6 Перевірте себе	78
1.7 Індивідуальні завдання розрахунково-графічної роботи з алгоритмом розв'язання задач (РГР-Д1).....	80
1.7.1 Задачі підвищеного рівня складності (C).....	80
1.7.2 Задачі високого рівня складності (A, B).....	93
1.7.3 Приклади виконання розрахунково-графічної роботи (РГР-Д1)	96
2 Динаміка найпростіших рухів твердого тіла	106
2.1 Стислі теоретичні відомості.....	106
2.2 Тестові завдання для самоперевірки підготовки з теоретичного матеріалу.....	112
2.3 Методичні вказівки і приклади розв'язання задач.....	117
2.3.1 Приклади розв'язання прямої задачі	119
2.3.2 Приклади розв'язання оберненої задачі.....	121
2.3.2.1 Обертальний рух твердого тіла під дією постійного моменту сил	123
2.3.2.2 Обертальний рух твердого тіла під дією моменту сил, що змінюються з часом	126
2.3.2.3 Обертальний рух твердого тіла під дією моменту сил, який залежить від кутової швидкості тіла.....	129

2.3.2.4	Обертальний рух твердого тіла під дією моменту сил, який залежить від кута повороту тіла.....	132
2.4	Індивідуальні завдання з алгоритмом розв'язання задач.....	134
2.4.1	Задачі базового рівня складності (E, D).....	134
2.4.2	Задачі підвищеного рівня складності (C).....	150
2.4.3	Задачі високого рівня складності (A, B).....	168
2.5	Тестові завдання для самоконтролю знань розв'язання задач і пояснення до вирішення тестів.....	188
2.6	Перевірте себе.....	199
2.7	Індивідуальні завдання розрахунково-графічної роботи з алгоритмом розв'язання задач (РГР-Д2).....	202
2.7.1	Задачі підвищеного рівня складності (C).....	202
2.7.2	Задачі високого рівня складності (A, B).....	219
2.7.3	Приклади виконання розрахунково-графічної роботи (РГР-Д2).....	224
3	Теорема про зміну кінетичної енергії.....	239
3.1	Стислі теоретичні відомості.....	239
3.2	Тестові завдання для самоперевірки підготовки з теоретичного матеріалу.....	244
3.3	Методичні вказівки і приклади розв'язання задач.....	246
3.3.1	Визначення кінетичної енергії системи.....	246
3.3.2	Визначення роботи сил.....	249
3.3.2.1	Визначення роботи сил тяжіння і сил тертя ковзання.....	249
3.3.2.2	Визначення роботи моменту сил і моменту сил опору коченню.....	250
3.3.2.3	Визначення роботи сил пружності.....	254
3.4	Індивідуальні завдання з алгоритмом розв'язання задач.....	259
3.4.1	Задачі базового рівня складності (E, D).....	259
3.4.2	Задачі підвищеного рівня складності (C).....	272
3.4.3	Задачі високого рівня складності (A, B).....	286
3.5	Тестові завдання для самоконтролю знань розв'язання задач та пояснення до розв'язання тестів.....	301
3.6	Перевірте себе.....	315
3.7	Індивідуальні завдання розрахунково-графічної роботи з алгоритмом розв'язання задач (РГР-Д3).....	317
3.7.1	Задачі базового рівня складності (E, D).....	317
3.7.2	Задачі підвищеного рівня складності (C).....	332
3.7.3	Задачі високого рівня складності (A, B).....	349
3.7.4	Приклади виконання розрахунково-графічної роботи (РГР-Д3).....	354
	Список використаної літератури.....	364